

EFEKTI HIPERBARIČNE OKSIGENACIJE NA PROTETIČKU REHABILITACIJU BOLESNIKA SA JEDNOSTRANOM AMPUTACIJOM DONJEG EKSTREMITA

Igor Simanić¹, Mirko Teofilovski¹, Predrag Brkić², Dalibor Paspalj³, Milutin Radotić¹, Dušica Đorđević⁴, Vladimir Živković⁴

¹Specijalna bolnica za rehabilitaciju i ortopedsku protetiku, Beograd

²Institut za medicinsku fiziologiju „Rihard Burijan“, Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd

³Gradski zavod za gerontologiju, Beograd

⁴Katedra za fiziologiju, Fakultet medicinskih nauka Univerziteta u Kragujevcu, Kragujevac

SAŽETAK

Cilj. Hiperbarična oksigenacija (HBO) se široko koristi kod osoba sa oboljenjima koja uzrokuju amputacije ekstremiteta, ali su ciljane studije kod bolesnika posle same amputacije raritetne. Cilj naše studije je bio da se ispituju efekti HBO na protetičku rehabilitaciju kod bolesnika sa jednostranom amputacijom donjeg ekstremiteta.

Metode. U studiju je bilo uključeno 60 pacijenata sa jednostranom (leva/desna strana) amputacijom donjeg ekstremiteta, prosečne starosti $61,6 \pm 11,5$ godina, oba pola. Oni su podeljeni u dve grupe, eksperimentalnu kojoj je primenjena HBO i kontrolnu grupu. Ispitanici su podvrgnuti procenjivanju funkcionalne sposobljenosti amputiranog patrljka upotrebom LCI testa (Indeks lokomotornih sposobnosti) i pomoću klasifikacije Naranga i Pohjolainena.

Rezultati. Kliničke karakteristike bolesnika u grupama relativno su homogeno distribuirane. Nakon perioda protetičke rehabilitacije obe grupe ispitanika su na kontrolnom merenju imale statistički značajno više vrednosti LCI testa ($p < 0,01$) i niže vrednosti Narang skora ($p < 0,01$). Međutim, nastala poboljšanja su bila izraženija u grupi ispitanika koji su bili podvrgnuti HBO terapiji, tako da su ovi ispitanici na kontrolnom merenju bili ocenjeni sa statistički značajno nižim Narang skorom ($p < 0,05$) odnosno imali su viši LCI skor od kontrolne grupe ispitanika.

Zaključak. HBO je korisna terapijska mera u rehabilitaciji osoba sa amputacijom ekstremiteta koje upotrebljavaju protetička sredstva.

Ključne reči: hiperbarična oksigenacija; amputacija; veštački ekstremiteti.